

13.03.2025

AV8108
2364/00.00/2025

Puolustusministeriö

1. PLM lausuntopyyntö 13.2.2025 (PE ak AV5146, 13.2.2025)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ALUEVALVONNASTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISEKSI

1. Johdanto

Puolustusministeriö on pyytänyt viiteasiakirjalla Pääesikunnan lausuntoa otsikon asiassa. Esityksellä muutettaisiin aluevalvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta (971/2000) ja se liittyy vireillä olevaan esitykseen aluevalvontalain (755/2000) muuttamiseksi.

Aluevalvontalakiin sisältyy valtuutuslainsäädännöksiä, joiden mukaan laissa yksilöidyistä asioista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Aluevalvontalakiin esitettyjen muutosten johdosta myös aluevalvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavan.

Asetuksen 1 §:ä ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomen alueelle tuloa koskeva lupahakemus tulisi toimittaa viimeistään viisi työpäivää ennen suunniteltua Suomen alueelle saapumista. Lisäksi 1 §:än lisätsäisiin säännös aluevalvontalain 5 §:n 6 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa Pääesikunnalle ilmoitettavista tiedoista.

Asetuksen 2 §:n säännöstä muutettaisiin siten, että siihen lisättäisiin maininta kansainvälisestä järjestöstä maahantuloluvan hakijana.

Asetuksen 3 §:ä ehdotetaan ensinnäkin muutettavaksi siten, ettei siinä enää säädettäisi toistuvaan maahantuloon oikeuttavan luvan myöntämisen edellytyksistä, koska jatkossa asiasta säädetään aluevalvontalain 4 a §:ssä. Lisäksi pykälään tehtäisiin muutama teknisluonteinen muutos.

Pääesikunnan lausunto on valmisteltu Pääesikunnan oikeudellisella osastolla. Oikeudellinen osasto on varannut Pääesikunnan operatiiviselle osastolle mahdollisuuden antaa lausuntonsa asiassa. Operatiivinen osasto on lausunut asiassa.

2. Lausunto

Pääesikunta toteaa, että säädösmuutosesitys sisältää vireillä olevan aluevalvontalain muutoksen edellyttämiä muutoksia. Siten esitetty kokonaisuus on Pääesikunnan näkemyksen mukaan kannatettava. Todetaan seuraava.

Asetuksen 1 §:n muutos hakemuksen jättämisestä Suomen alueelle tuloon 6 työpäivästä 5 työpäivään ennen maahantuloa on perusteltu. EU PRY MILMOB ja EU Komission vaatimuksena on ollut nopeuttaa maahantulon lupaviiveitä. Nyt esitettävä 5 työpäivän aikamääre on EDA:n Cross Border Movement Permissions (Air, Surface ja Sea TA:t) teknisten järjestelyasiakirjojen mukainen. Suomi on allekirjoittanut näistä kaksi valmistunutta. Sea TA ei ole vielä valmis. Esitys on perusteltu ja tavoitteiden sekä järjestelyasiakirjojen mukainen.

Asetuksen 2 §:n muutos tarkoittaa käytännössä sitä, että hakijana voi toimia Nato. Aikaisempi asetusta ei mahdollistanut kansainvälisen järjestön toimimista hakijana. Naton sotilaallisissa vierailuissa tai joukoissa on monesti useampaa kansallisuutta. Siten jokainen joukko tai ryhmä on joutunut hakemaan useita maahantulolupia oman kansallisen lähetystönsä kautta. Muutos mahdollistaa Naton aseman hakijana ja kevenittää lupahallinnon kuormaa. Esitys siten on perusteltu.

Asetuksen 3 §:n muutos laajentaa hakemuksen kattamaan myös sotilasjoukot ja valtionalukset. Aiemmin toistuvaan maahantuloon myönnettäviä lupia myönnettiin lähinnä ilma-aluksille pl. Nordefco -järjestelyt. Nyt asetuksen 3 § huomioi sotilaat ja valtionalukset, eikä hakemusvaiheessa vaadita tarkkoja tunnistetietoja, joita ei haettaessa vielä välttämättä ole tiedossa. Lupaviranomainen saa tarkemmat tiedot maahantulosta myönnettävän luvan ehtojen mukaisesti. Lupaehdot noudattavat pääsääntöisesti jo aiemmin mainittuja järjestelyasiakirjoja (CBMP Air, Surface ja Sea TA) ja puolustusministeriön lupaviranomaiselle antamaa ohjausta. Esitys on kannatettava.

3. Muuta

Lisätietoja tarpeen mukaan antavat varatuomari, sektorijohtaja Mika Lundelin Pääesikunnan oikeudellinen osasto ja kapteeni Jaakko Rissanen Pääesikunnan operatiivinen osasto.

Pääesikunnan päällikkö
Kenraaliluutnantti

Vesa Virtanen

Pääesikunta
Oikeudellinen osasto
HELSINKI

Lausunto

3 (3)
AV8108
2364/00.00/2025

Puolustusvoimien asessori
Varatuomari, OTL

Tuija Sundberg

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

PE OPOS
PE SUUNNOS
Jaakko Rissanen, Pääesikunta Operatiivinen osasto